

Lovende behandling for psoriasis – men den er dyr

Injeksjon med interleukin-12/23 har god effekt ved psoriasis. Det viser en amerikansk studie.

I en dobbeltblind studie ble 320 pasienter med moderat til alvorlig psoriasis randomisert til en av fem like store grupper (1). To grupper fikk én injeksjon med 45 mg eller 90 mg av det monoklonale antistoffet interleukin-12/23, to andre grupper fikk samme behandling en gang ukentlig i fire uker og den siste gruppen fikk placebo.

Etter 12 uker ble klinisk bedring på minst 75 % observert hos vel halvparten av dem (52 % og 59 %) som fikk én injeksjon, tilsvarende hos 67 % og 81 % av dem som fikk fire injeksjoner. Høyeste dose ga i begge tilfeller best effekt. Bare hos 2 % av dem som fikk placebo var det bedring på samme nivå. Bivirkningsforekomsten var lik i alle grupper.

– For rundt 20 % av pasienter med psoriasis er lokalbehandling og lysbehandling ofte ikke tilstrekkelig. Systemisk behandling med metotreksat, ciklosporin eller systemiske retinoider har usikker effekt og til dels alvorlige toksiske bivirkninger, sier overlege Morten Dalaker ved Hudavdelingen, St. Olavs Hospital.

– Ny kunnskap om betennelsesprosessen har ført til nye, såkalt biologiske legemidler. Bruk av monoklonale antistoffer med direkte effekt mot spesifikke T-lymfocytter eller cytokiner i betennelsesprosessen innebærer en mer målrettet behandling.

Mer enn 40 nye medikamenter er under utprøving, og antistoff mot interleukin-12/23 er det medikamentet som er kommet lengst. Effekten som er rapportert i denne studien, er som ved bruk av TNF- α -blokkere. Bivirkningsprofilen virker lovende, men dette må avklares nærmere.

Fremtidens hudlege må trolig skifte ut klissete salver og tidkrevende lysbehandling med ukentlige injeksjoner av monoklonale antistoffer. Foreløpig er behandlingen kostbar. En annen betenkelighet er at vi ennå vet lite om langtidsvirkningene på immunsystemet, sier Dalaker.

Geir Jacobsen
geir.jacobsen@ntnu.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Krueger GG, Langley RG, Leonardi C et al. A human interleukin-12/23 monoclonal antibody for the treatment of psoriasis. *N Engl J Med* 2007; 356: 580–92.

Effektiv vaksine mot hepatitt E

Ny rekombinant vaksine er effektiv, men behovet i Norge er svært lite.

Effektiviteten av en rekombinant hepatitt E-vaksine (rHEV) er nå studert i et randomisert, placebokontrollert forsøk. Studien omfattet 1 800 friske frivillige i Nepal, der sykdommen er et stort helseproblem (1). Forsøkspersonene var rekruttert gjennom forsvar, og gjennomsnittsalderen var 25 år. Intervensjonen besto av tre injeksjoner ved inklusjon og én og seks måneder senere.

Analysen gjaldt bare personer som etter en median observasjonstid på 800 dager hadde utviklet klinisk hepatitt. Ni av de 87 deltakerne som fikk hepatitt, var vaksinert med bare én injeksjon, mens tilsvarende tall var tre av 69 av dem som fikk alle tre injeksjonene. Dette svarer til en effektivitet av vaksinen på henholdsvis 88,5 % og 95,5 %. Andelen bivirkninger var lik i begge grupper, bortsett fra når det gjaldt smerter på injeksjonsstedet, som var signifikant høyere i vaksinegruppen.

– Dette er den første rekombinante vaksine som har vært så lovende at man har

kunnet gjennomføre en fase 2-studie med mennesker, sier overlege Svein Arne Nordbø ved Avdeling for medisinsk mikrobiologi, St. Olavs Hospital.

– Vaksinen ga meget god beskyttelse mot klinisk sykdom, men det mangler opplysninger som kunne vise til beskyttelse mot subkliniske infeksjoner. Uten beskyttelse mot asymptomatisk utskilling av virus vil vaksinen ha begrenset effekt på utbredelsen av hepatitt E-virusinfeksjoner. Denne risikoen må derfor kartlegges nærmere.

Siden det bare er noen få registrerte importtilfeller av hepatitt E-virusinfeksjon i Norge, er det et svært begrenset behov for en slik vaksine her i landet. Men lykkes man i å fremstille en effektiv og trygg vaksine, vil det være aktuelt å vaksinere reisende som skal oppholde seg over tid i høyendemiske områder, sier Nordbø.

Geir Jacobsen
geir.jacobsen@ntnu.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Shrestha MP, Scott RM, Joshi DM et al. Safety and efficacy of a recombinant hepatitis E vaccine. *N Engl J Med* 2007; 356: 895–903.

Egenrespirasjon eller intubasjon for premature?

Bør ekstremt premature barn behandles med skånsom eller mer aggressiv resuscitering (*Acta Paediatr* 2007; 96: 10–6)? Dette spørsmålet ble undersøkt i en studie av barn som var født før 28. svangerskapsuke i Boston (n = 70) og i Stockholm (n = 102). Barna ble sammenliknet med henblikk på valg av resuscitering og forskjell i lungefunksjon ved utskrivning eller etter 40 uker.

I Stockholm ble CPAP-behandling brukt hos 56 % i føderommet, og 22 % trengte intubering eller mekanisk ventilasjon i første leveuke. I Boston ble CPAP-behandling brukt mye sjeldnere i løpet av de første leveukene, mens alle barn ble intubert.

Det viste seg imidlertid at det ikke var forskjell mellom gruppene, verken i dødelighet eller i moderat til alvorlig grad av lungesykdom, men bruk av oksygenstøtte var hyppigere i Boston-gruppen. Trass i like resultater antyder forfatterne at reduksjon i gjennomsnittlig luftveistrykk og ventilering samt mindre morbiditet ved bruk av CPAP-behandling kan ha effekt på langtidsresultatene.

Genuttrykk for påvisning av lungekreft?

Lungekreft har dårlig prognose, og dette skyldes delvis at sykdommen oppdages sent. Forskere har nå analysert histologisk normalt epitel fra de store luftveiene, samlet ved bronkoskopisk undersøkelse fra personer som røyker (*Nat Med* 2007; 13: 361–6).

Ved å bruke mikromatriseteknologi har forskningsgruppen sammenliknet genuttrykk fra røykere med og røykere uten lungekreft. De fant at 80 gener kunne skille de to gruppene, og kaller det en «80-gen-biomarkør» for påvisning av lungekreft. Sensitivitet og spesifisitet var på henholdsvis 80 % og 84 %. Kombinert med cytologisk undersøkelse steg sensitiviteten og den negative prediktive verdi til 95 %.

Tankene vandrer når hjernen hviler

Det er et velkjent fenomen at tankene har en tendens til å vandre når hjernen ikke utsettes for spesielle krav til tankevirksomhet. Det er imidlertid lite kjent hvordan den arbeider under slike forhold.

Amerikanske og skotske forskere har tatt MR-bilder av hjernen mens personer var uvirksomme, utførte velkjente handlinger eller startet opp med nye oppgaver (*Science* 2007; 315: 393–5). Det ble observert en økende aktivitet i standardnettverket i kortikale områder med økende grad av fri tankevirksomhet. I tillegg ble det påvist individuelle forskjeller i tilbøyeligheten til å la tankene vandre.

Et uavklart spørsmål er om det å la tankene vandre har en funksjon – enten som beredskap for å løse andre oppgaver, som grunnlag for å løse flere oppgaver samtidig eller for å knytte opplevelser sammen.